

ЮВІЛЕЇ ТА ПОДІЇ

протягом усього життя». Адже професійний розвиток для лікарів починається з отримання базової медичної освіти і триває впродовж всього професійного життя. У фонді бібліотеки є всі книги Михайла Борисовича, подаровані ним особисто. Теплі і дружні стосунки склалися з директором бібліотеки – Лозинською Світланною Сергіївною. В бібліотеці професор писав свою докторську дисертацію, тут готувався до захисту кандидатської і Віктор Михайлович Тітов, син Михайла Борисовича, що гідно продовжує справу батька, і є автором 77 праць і 9 винаходів, на 4 з них отримано авторські свідоцтва. Напрямок роботи: імунологічна діагностика та лікування вірусних гепатитів.

Другим покликанням вченого була викладацька робота. Це зовсім інша тема – декан факультету, студенти, їх радощі та турботи, робота та дозвілля, душі й серця майбутніх лікарів. Але без цього Михайло Борисович не мислив свого життя. Працюючи викладачем, Михайло Борисович створив цілий навчальний комплекс з інфекційних хвороб: підручник для вищих навчальних закладів «Інфекційні хвороби» (1995), посібники «Семі-

отика інфекційних хвороб» (1996), «Симптоми і синдроми при інфекційних хворобах» (1993, 1998), «Фармакотерапія тропічних інфекційних та паразитарних хвороб» (1993), «Невідкладна допомога у клініці інфекційних хвороб» (1993).

За високі досягнення в навчальній, науковій, лікувальній та виховній роботі М.Б. Тітов нагороджений орденом «Знак пошани», значком «Відмінник охорони здоров'я», у 1989 р. отримав почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України». У 1994 – його обирають дійсним членом Академії наук технологічної кібернетики України, а 1995 – Української Академії медичних і біологічних наук. Михайло Борисович є ще й членом редакційної ради медичного журналу «Інфекційні хвороби».

Нині Михайлович Борисович Тітов перебуває на заслуженому відпочинку, а ми щиро бажаємо ювіляру міцного здоров'я, бадьорості та довгих років життя.

*С.С. Лозинська, І.О. Фільчагова (КЗ ЛОР «Львівська обласна наукова медична бібліотека»),
редакція журналу «Інфекційні хвороби»,
друзі, колеги.*

© Колектив авторів, 2013
УДК 61(092)

СВІТЛИЙ ПАМ'ЯТІ ПРОФЕСОРА ЮРІЯ ЛЕОНІДОВИЧА ВОЛЯНСЬКОГО

17 жовтня 2013 р. пішов із життя видатний вчений і талановитий організатор охорони здоров'я, доктор медичних наук, професор, академік Вищої школи України, Заслужений діяч науки і техніки України, директор Державної установи «Інститут мікробіології та імунології ім. І.І. Мечникова Національної академії медичних наук України», завідувач кафедри клінічної імунології та мікробіології Харківської медичної академії післядипломної освіти Міністерства охорони здоров'я України, натхненний працелюб та доброзичлива людина Волянський Юрій Леонідович.

Волянський Ю.Л. народився 12 лютого 1940 р. в Україні, в селі Ново-Григорівка Арбузинського району, Миколаївської області. Він був другою дитиною в багатодітній сім'ї, в якій зростало ще двоє братів та одна сестра. Батько – Волянський Леонід Іванович працював слюсарем у депо станції Помічна Одесько-Кишинівської залізниці, мати – Волянська Катерина Андріївна

ЮВІЛЕЇ ТА ПОДІЇ

працювала вчителькою молодших класів у Новогригорівській початковій школі.

Друга світова війна забрала у родини Волянських батька, який добровільно пішов на фронт і загинув у 1944 р. під м. Яси у східній Румунії. Тому небезтурботним виявилось раннє босоноге післявоєнне дитинство Юрія. Він рано – з 6 років – пішов у третій клас школи, куди привела його мати. У 1955 р., коли Юрію виповнилось 15 років, він закінчив Воєводську сільську школу Арбузинського району Миколаївської області і, оскільки йому не вдалося відразу поступити до вишу, 2 роки пропрацював у колгоспі ім. Андреева цього ж району.

В 1957 р. Ю.Л. Волянський вступив на санітарно-гігієнічний факультет Одеського медичного інституту ім. М.І. Пирогова, який закінчив у 1963 р. з присвоєнням кваліфікації лікаря за спеціальністю «Санітарно-гігієнічна справа». Ще будучи студентом третього курсу, він пішов працювати лікпомом у Одеську міську психіатричну лікарню. Після закінчення інституту (у відповідності до державного направлення) з 1963 по 1968 рр. Ю.Л. Волянський працював заступником головного лікаря Герцаєвської районної лікарні м. Герца, Глибоцького району, Чернівецької області.

В 1968 р. його прийняли до аспірантури на кафедру мікробіології Чернівецького медичного інституту, яку успішно закінчив у 1971 р. У цьому ж році в спеціалізованій раді Кишинівського державного медичного інституту захистив кандидатську дисертацію на тему: «Деякі аспекти епідеміології і профілактики стафілокової інфекції». З 1971 по 1973 рр. працював асистентом, а з 1973 по 1976 рр. – доцентом кафедри мікробіології Чернівецького медичного інституту. В 1975 р. ВАК СРСР Ю.Л. Волянському присвоєно наукове звання «доцент». Впродовж 1976-1977 рр. працював на посадах доцента кафедри і в. о. завідувача кафедри мікробіології Чернівецького медичного інституту, а в 1977 р. із сім'єю переїхав в м. Новокузнецьк Кемеровської області, де очолив кафедру мікробіології Новокузнецького інституту удосконалення лікарів.

В 1981 р. захистив докторську дисертацію на тему: «Протимікробна активність нових азот- і фосфорвмісних органічних сполук, фенолів і фероценів». В 1982 р. йому присвоєно наукове звання «професор». У лютому 1983 р. Ю.Л. Волянський із сім'єю переїхав на постійне місце проживання до м. Харків і очолив Харківський НДІ мікробіології, вакцин та сироваток ім. І.І. Мечникова МОЗ України (тепер – ДУ «ІМІ НАМН»), яким керував майже 30 років.

Увесь професійний шлях вченого – це безперервний потік нових ідей, реформаторських задумів і наукових звершень. Він автор 25 монографій, 437 наукових статей, 24 методичних рекомендацій для лікарів та біо-

логів, 86 авторських свідоцтв й патентів України і зарубіжних країн, 17 лікарських та профілактичних препаратів, прийнятих до промислового виробництва в Україні та за кордоном.

Спектр тематики наукових праць Ю.Л. Волянського є вельми широкий. Серед найбільш значних наукових здобутків слід відзначити розробку концепції системного аналізу та прогнозування медичних і соціальних наслідків ядерних катастроф не лише з позиції впливу малих доз іонізуючої радіації, але й з урахуванням багатьох інших чинників, які обумовлюють комбінований характер негативних наслідків. Вагомим внеском є наукові праці стосовно розробки та практичного впровадження протиепідемічних і санітарно-обмежувальних заходів щодо недопущення розповсюдження в Україні особливо небезпечних інфекцій та запобігання виникненню спалахів інфекційних захворювань на територіях після масштабних екологічних катастроф.

Ю.Л. Волянський є визнаним фундатором авторитетної школи фахівців за напрямком розробки нових профілактичних і лікарських препаратів. Під його керівництвом захищено 10 докторських та 36 кандидатських дисертацій.

Ю.Л. Волянський був незмінним головою Вченої ради та Спеціалізованої ради Д 64.681.01 ДУ «Інститут мікробіології та імунології ім. І.І. Мечникова НАМН України» із захисту докторських (кандидатських) дисертацій за спеціальністю «мікробіологія» (медичні науки). Він упродовж 8 років був членом експертної ради ВАК України, майже 30 років був головою Харківського наукового товариства мікробіологів, Харківської філії Українського наукового товариства епідеміологів, мікробіологів і паразитологів ім. К.Д. Заболотного, Харківської філії мікробіологічного товариства ім. С.В. Виноградського та Харківської філії товариства «Куба-Україна». Він більш ніж чверть століття представляв вітчизняну мікробіологічну і фармацевтичну науку на міжнародних наукових форумах (конгресах, симпозіумах, з'їздах, конференціях), активно налагоджував співпрацю з науковцями Російської Федерації, Франції, Німеччини, Італії, Польщі, Угорщини, США, Куби.

Упродовж багатьох років Волянський Ю.Л. був членом редколегій ряду провідних вітчизняних і зарубіжних фахових журналів: «Мікробіологічний журнал», «Провізор», «Вісник фармації», «Клінічна фармація», «Медична радіологія», «Інфекційні хвороби», «Бюллетень експериментальної медицини» та головним редактором заснованого ним міжнародного електронного журналу «Аннали Мечниковського Інституту».

Поеднання дару талановитого організатора, науковця та натхненного працелюба дозволило Ю.Л. Волянському провести реформування в 1988 р. Харківського

ЮВІЛЕЇ ТА ПОДІЇ

НДІ мікробіології, вакцин та сироваток ім. І.І. Мечникова в Харківський НДІ мікробіології та імунології ім. І.І. Мечникова (науково-технічний центр та головна установа з проблем медичної імунології), а у 2000 р. – в Інститут мікробіології та імунології ім. І.І. Мечникова АМН України (головна наукова установа в галузі медичної імунології та біологічної безпеки). Його зусиллями в 1993-2001 рр. створено ряд нових, відповідних до сучасних наукових спрямувань, тематичних підрозділів Інституту – лабораторія клінічної імунології та алергології, лабораторія молекулярного моделювання, лабораторія нових і маловивчених інфекційних захворювань, лабораторія екологічного та епідеміологічного моніторингу, лабораторія імунореабілітології та кафедра клінічної імунології і мікробіології Харківської медичної академії післядипломної освіти МОЗ України (в 1986 р.).

Особливу увагу вчений приділяв збереженню та розвитку кращих традицій наукового і духовного надбання наших великих попередників. За його ініціативи в історичному центрі м. Харкова споруджено пам'ятники одному з перших лауреатів Нобелівської премії в галузі медицини та біології І.І. Мечникову (2005 р.) та знаменитому зодчому Слобожанщини – академіку архітектури О.М. Бекетову (2006 р.).

Результати плідної праці Ю.Л. Волянського достойно оцінено органами законодавчої та виконавчої влади України. За визначні наукові досягнення та особистий внесок у розвиток охорони здоров'я він в 1987 р. був

нагороджений Почесною грамотою Президії Верховної ради України, в 1991 р. йому першому в Україні присвоєно почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України», у 2000 р. – нагороджений медаллю «Ветеран праці». Крім того, за довгорічну сумлінну працю Волянський Ю.Л. був відзначений численними почесними грамотами і подяками від МОЗ і НАМН України.

Однак найголовніша нагорода Волянського Ю.Л. – це заслужений 50-річний науково-педагогічний діяльністю найвищий авторитет серед медичної і наукової спільноти та сердечна вдячність багатьох тисяч людей, яким він зберіг і повернув здоров'я.

Волянський Ю.Л. був головою і опорою великої дружної родини. Він має одну доньку і трьох синів та багатьох внуків, які люблять і пишуться своїм батьком і дідусям.

Повага і неординарна особистість Волянського Ю.Л. назавжди збережеться в серцях і пам'яті його близьких, колег, учнів та всіх тих, кому на життєвому шляху пощастило з ним працювати і спілкуватися.

*Колектив ДУ «Інститут мікробіології та імунології ім. І.І. Мечникова НАМН України»,
колектив кафедри клінічної імунології та мікробіології ХМАПО МОЗ України,
редакція журналу «Інфекційні хвороби».*

Отримано 21.10.2013 р.

© Івахів О.Л., 2013
УДК 616.9(063)(477.75)

КОНФЕРЕНЦІЯ ІНФЕКЦІОНІСТІВ В АЛУШТІ

3-4 жовтня 2013 року в м. Алушта на базі курортного комплексу «Золотий колос» відбулися Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю і пленум Асоціації інфекціоністів України на тему: «Вірусні хвороби. ВІЛ-інфекція/СНІД». У роботі конференції взяли участь понад 230 учасників з 24 областей України і АР Крим, завідувачі кафедр інфекційних хвороб і дитячих інфекційних хвороб вищих навчальних медичних закладів III-IV рівнів акредитації, директор ДУ «Інститут епідеміології та інфекційних хвороб НАМНУ ім. Л.В. Громашевського» й провідні науковці цього закладу, головні інфекціоністи та головні дитячі інфекціоністи АР Крим і областей, організатори охорони здоров'я, практичні

лікарі. Були доповідачі з РФ. Проведено 3 пленарних, 2 секційних засідання і постерну сесію.

Відкрив конференцію президент Асоціації інфекціоністів України, чл.-кор. НАМНУ, засл. діяч науки і техніки України, проф., д. мед. н. М.А. Андрейчин, який зазначив, що ВІЛ-інфекція та інші вірусні хвороби є найбільш соціально значимими, залишаються основними причинами інвалідності та смертності населення в усьому світі, завдають суттєвих соціально-економічних збитків. Складна ситуація щодо зазначених інфекцій залишається й в Україні. Попри те, що затверджено Державні програми боротьби з ВІЛ/СНІДом, вірусними гепатитами (ВГ), є низка проблем, пов'язаних з їх реа-